

Informacja o przebiegu, sposobie i warunkach przesłuchania podejrzanego, który nie ukończył 18 lat

Z tej informacji dowiesz się, jak przebiega przesłuchanie podejrzanego w postępowaniu przygotowawczym (śledztwie albo dochodzeniu).

Przesłuchanie podejrzanego odbywa się na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego. Wszystkie przepisy – artykuły – wymienione w tej informacji dotyczą tego kodeksu.

1. Wezwanie na przesłuchanie

Wezwanie na przesłuchanie to pismo, w którym dostajesz informację, że musisz przyjść na przesłuchanie w charakterze podejrzanego o popełnienie przestępstwa.

W wezwaniu na przesłuchanie znajdują się następujące informacje:

- a) oznaczenie sprawy karnej – numer sprawy, czyli jej sygnatura,
- b) miejsce, do którego musisz przyjść – na przykład adres jednostki Policji, prokuratury, numer pokoju albo sali,
- c) data i godzina Twojego przesłuchania,
- d) dodatkowe pouczenia – na przykład co zrobić, jeśli nie możesz przyjść na przesłuchanie z powodu choroby.

Pamiętaj – to ważne

Na przesłuchanie przyjdź punktualnie. Zabierz ze sobą dokument, który potwierdza Twoją tożsamość, na przykład dowód osobisty, paszport, legitymację szkolną lub telefon z aplikacją mObywatel.

2. Kto może być z Tobą podczas przesłuchania

Twoje przesłuchanie powinno być – w miarę możliwości – przeprowadzane w obecności:

- a) Twojego przedstawiciela ustawowego, czyli rodzica lub opiekuna,
- b) faktycznego opiekuna, czyli osoby, która się Tobą faktycznie opiekuje,
- c) wskazanej przez Ciebie osoby pełnoletniej.

Osoba ta nie będzie mogła być z Tobą podczas przesłuchania, jeśli:

- a) powiesz, że tego nie chcesz, lub
- b) obecność tej osoby wpłynie negatywnie na postępowanie karne. Decyzję w tej sprawie podejmie osoba przesłuchująca.

Podstawa prawna: art. 171 § 3

Pamiętaj – to ważne

Jeśli nie chcesz, żeby Twój przedstawiciel ustawowy, faktyczny opiekun lub wskazana przez Ciebie osoba pełnoletnia byli obecni podczas przesłuchania, poinformuj o tym osobę prowadzącą przesłuchanie.

3. Jak utrwalane jest przesłuchanie

Z przesłuchania sporządzany jest protokół.

Podstawa prawna: art. 143 § 1 pkt 2

Przesłuchanie może być także nagrywane. Jeśli tak się stanie, otrzymasz o tym informację jeszcze przed rozpoczęciem nagrywania.

Podstawa prawna: art. 147 § 1

Protokół będzie zawierał Twoje wyjaśnienia oraz te okoliczności, które stwierdzi przesłuchująca Cię osoba – na przykład, że zakrywasz twarz.

Ty także masz prawo żądać zapisania w protokole dokładnie wszystkiego, co zostało przez Ciebie powiedziane, a co Twoim zdaniem dotyczy Twoich praw lub interesów.

Podstawa prawna: art. 148 § 1, art. 148 § 2

Strony (a więc także Ty) oraz osoby, które mają w tym interes prawny, mogą złożyć wniosek o sprostowanie protokołu lub wniosek o przekład zapisu dźwięku, wskazując na nieścisłości i opuszczenia.

Podstawa prawna: art. 152

4. Kto bierze udział w przesłuchaniu

Twoje przesłuchanie poprowadzi prokurator, policjant albo inny funkcjonariusz.

W przesłuchaniu bierze udział Twój prawnik, czyli obrońca – adwokat, radca prawny.

Jeśli jednak Twój obrońca – mimo zawiadomienia – nie pojawi się na przesłuchaniu, i tak będzie można Cię przesłuchać. W takiej sytuacji przesłuchanie odbędzie się bez Twojego obrońcy.

Podstawa prawna: art. 301

5. Jak przebiega przesłuchanie

Co się wydarzy, zanim złożysz wyjaśnienia

Prowadzący przesłuchanie opowie Ci, **jakie masz prawa i obowiązki**. Taką informację dostaniesz też na piśmie. Jeśli jej nie rozumiesz, możesz poprosić o wyjaśnienie.

Prowadzący poinformuje Cię, o jakie przestępstwo jesteś podejrzany – przeczytasz lub usłyszysz zarzut. Zarzut to opis tego, o co jesteś podejrzany.

Prowadzący zada Ci pytanie, czy przyznajesz się do popełnienia zarzucanego czynu. Twoja odpowiedź (udzielasz jej Ty) zostanie zapisana w protokole.

Na czym polegają wyjaśnienia

Prowadzący przesłuchanie zapyta Cię, czy chcesz składać wyjaśnienia, czyli opowiedzieć o wydarzeniu opisanym w zarzucie.

Nie musisz składać wyjaśnień – to Twoja decyzja, możesz jej nie argumentować.

Podstawa prawna: art. 175 § 1

Jeśli zechcesz składać wyjaśnienia, najpierw masz prawo do swobodnego wypowiedzenia się na temat sprawy, której dotyczy przesłuchanie. Dopiero potem osoba przesłuchująca może Ci zadawać pytania, które zmierzają do uzupełnienia, wyjaśnienia lub kontroli Twoich wypowiedzi.

Podstawa prawna: art. 171 § 1

Pytania mogą także zadawać osoby biorące udział w czynności – na przykład Twój obrońca.

Prowadzący przesłuchanie lub osoby, które w nim uczestniczą, nie mogą zadawać Ci pytań, które sugerują odpowiedź.

Podstawa prawna: art. 171 § 4

Niedopuszczalne jest:

- a) zmuszanie Cię do złożenia określonych wyjaśnień lub grożenie Ci,

Podstawa prawna: art. 171 § 5 pkt 1

- b) stosowanie hipnozy albo środków chemicznych lub technicznych, które wpływałyby na Twoje procesy psychiczne i kontrolowałyby nieświadome reakcje Twojego organizmu.

Podstawa prawna: art. 171 § 5 pkt 2

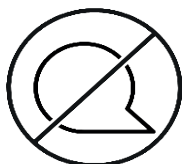
Twoje wyjaśnienia nie mogą stanowić dowodu, jeśli:

- a) byłyby złożone w warunkach, które wyłączają swobodę wypowiedzi,
- b) zostałyby uzyskane z wykorzystaniem niedopuszczalnych technik.

Podstawa prawna: art. 171 § 7

W czasie przesłuchania możesz poprosić, żeby przeczytano Ci fragmenty Twoich wypowiedzi zapisane w protokole. Jest to bardzo ważne, ponieważ podczas przesłuchania możesz sprawdzać, czy zapisane informacje zgadzają się z tym, co zostało przez Ciebie powiedziane. Jeśli zauważysz nieścisłości, zgłoś to prowadzącemu przesłuchanie.

Podstawa prawna: art. 148 § 4

Pamiętaj – to ważne

Jeśli pojawią się jakiegokolwiek okoliczności, które uniemożliwią Ci swobodne wyrażenie tego, co chcesz powiedzieć, lub które będą ograniczać Twój udział w przesłuchaniu, zgłoś to osobie prowadzącej przesłuchanie.

Na czym polegają czynności końcowe

Zanim podpiszesz protokół, przeczytaj go.

Podstawa prawna: art. 150 § 1

Gdy przeczytasz protokół, masz prawo powiedzieć, że chcesz uzupełnić swoje wyjaśnienia złożone podczas przesłuchania – na przykład podać dodatkowe szczegóły.

Gdy podpisujesz protokół, masz prawo zgłosić jednocześnie zarzuty co do jego treści. Oznacza to, że możesz powiedzieć, że nie zgadzasz się z czymś, co zostało zapisane w protokole, albo zwracasz uwagę, że czegoś w nim brakuje.

Przesłuchujący Cię musi zapisać te zarzuty w protokole.

Podstawa prawna: art. 150 § 2

Masz prawo poprosić prowadzącego przesłuchanie o umieszczenie w protokole wszystkich zdarzeń z przesłuchania, które Cię zaniepokoiły, mogły mieć wpływ na przesłuchanie lub naruszały przekazane Ci zasady przesłuchania.

Jeśli odmówisz podpisania protokołu, osoba przesłuchująca Cię zaznaczy przyczynę braku podpisu. Tak samo zrób, jeżeli nie będziesz mógł złożyć podpisu.

Podstawa prawna: art. 121